

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 61

van **YVES BUYSSE**

datum: 16 oktober 2023

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Studietoelagen - Toekenning aan Belgen vs. niet-Belgen

Gezien de steeds verder stijgende kosten hebben veel studenten het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Een diploma is vandaag de dag één van de beste tickets om uit de armoede te raken en dit vormt dan ook een belangrijk onderdeel van onze aanpak met betrekking tot armoedebestrijding, zowel op Vlaams als op lokaal niveau. Op Vlaams niveau is het belangrijkste financieel compenserende instrument de Vlaamse studietoelage.

We zien dat het aantal studenten dat een Vlaamse studietoelage krijgt alsmaar stijgt. In het academiejaar 2021-2022 werden 109.402 aanvragen ingediend voor studietoelagen, wat weer een (beperkte) stijging is ten opzichte van de 108.756 aanvragen van het academiejaar ervoor, maar wat wel veel hoger ligt dan enkele jaren eerder toen die aantallen rond de 80.000 schommelden. In 2020-2021 werden 61.826 aanvragen (56,5%) goedgekeurd en 40.905 (37,8%) afgekeurd. Een recordaantal van 6671 aanvragen (6,1% van het totaal) was een jaar na de start van het desbetreffende academiejaar nog in beraad of onvolledig. De 61.826 toegekende studietoelagen in het academiejaar 2021-2022 waren samen goed voor een totaal uitbetaald bedrag van 123,3 miljoen euro.[\[1\]](#)

Voor het net afgelopen academiejaar 2022-2023 zijn hieromtrent al voorlopige cijfers beschikbaar. Er werden tot op heden 113.153 aanvragen voor studietoelagen behandeld. Daarvan werden - voorlopig - 61.735 aanvragen (54,5%) goedgekeurd en 45.714 (40,4%) afgekeurd. 5704 aanvragen (5% van het totaal) waren op het moment van raadpleging van de cijfers (ook ca. een jaar na de start van het desbetreffende academiejaar) nog in beraad of onvolledig. De 61.735 toegekende studietoelagen waren op het moment van raadpleging samen goed voor een totaal uitbetaald bedrag van 122,57 miljoen euro.[\[2\]](#)

Om in aanmerking te komen voor een studietoelage moet een student aan de hogeschool of universiteit in principe Belg zijn. Ook diverse categorieën van niet-Belgen kunnen echter een studietoelage ontvangen, aangezien zij worden 'gelijkgesteld'. In enkele vorige schriftelijke vragen[\[3\]](#) bevroeg ik de minister omtrent de statistieken in de toekenning van studietoelagen aan Belgen versus niet-Belgen.

Ik vroeg hieromtrent reeds naar de cijfers voor de academiejaren 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021. Graag had ik dus ter zake een update gevraagd, namelijk voor het academiejaar 2021-2022 en indien mogelijk ook voor het academiejaar 2022-2023.

1. Kan de minister meedelen hoeveel niet-Belgen voor het academiejaar 2021-2022 een studietoelage toegekend kregen? Kan de minister ook een analoog overzicht geven voor het academiejaar 2022-2023?

2. Kan de minister die cijfers ook opsplitsen tussen: a) EU-onderdanen; b) EER-onderdanen; c) niet-EU- of niet-EER-onderdanen (EER: Europese Economische Ruimte)?
3. Kan de minister de nationaliteit en de aantallen per nationaliteit meedelen van de niet-Belgische studenten die een studietoelage ontvingen voor het academiejaar 2021-2022? Kan de minister ook een analoog overzicht geven voor het academiejaar 2022-2023?
4. Kan de minister meedelen welk percentage van de niet-Belgische studenten aan onze hogescholen en universiteiten voor het academiejaar 2021-2022 een studietoelage toegekend kreeg? Kan de minister ook een analoog overzicht geven voor het academiejaar 2022-2023?
5. Kan de minister de totale kostprijs meedelen van de studietoelagen die voor het academiejaar 2021-2022 werden uitbetaald aan niet-Belgen? Welk aandeel is dat van het totale bedrag van de verstrekte studietoelagen? Kan de minister ook een analoog overzicht geven voor het academiejaar 2022-2023?
6. Kan de minister voor het academiejaar 2021-2022 meedelen hoeveel niet-Belgische studenten volgende studietoelagen ontvingen, opgesplitst volgens de vijf financieringstypes? Kan de minister ook een analoog overzicht geven voor het academiejaar 2022-2023?
7. Welke aandelen zijn dat respectievelijk in de totale bedragen van de verstrekte studietoelagen?
8. Kan de minister meedelen welk aandeel van de niet-Belgische studenten met een studietoelage uiteindelijk een hogeschool- of universiteitsdiploma behaalt?
9. Hoe evalueert de minister de (evolutie in de) toekenning van studietoelagen aan buitenlandse studenten en welke initiatieven wil hij desbetreffend eventueel nog nemen?

[1] Cijfers zoals gerapporteerd in het Statistisch jaarboek van het Vlaams onderwijs 2021-2022, deel 6: Niveauoverschrijdende gegevens; <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijsstatistieken/statistisch-jaarboek/statistisch-jaarboek-van-het-vlaams-onderwijs-2021-2022>.

[2] Stand van zaken geraadpleegd op 16 oktober 2023 via de website <https://www.studietoelagen.be/professionals/cijfergegevens>.

[3] Schriftelijke vragen nr. 510 (2020-2021), ingediend op 1 maart 2021, en nr. 389 (2021-2022), ingediend op 24 februari 2022.

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 61 van 16 oktober 2023

van **YVES BUYSSE**

---

1. Op het tabblad met naam 'V1' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het aantal studenten met een studietoelage voor het hoger onderwijs terug voor het laatst afgeronde academiejaar, met name het academiejaar 2021-2022. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen studenten met de Belgische nationaliteit en studenten zonder Belgische nationaliteit.
2. Op het tabblad met naam 'V2' worden deze gegevens verder opgesplitst. Aangezien het al dan niet hebben van een studietoelage wordt beschouwd als een privacygevoelig gegeven, en het aantal studenten uit de EER, niet-EU landen erg klein is, werden EU en EER onderdanen samengeteld in één categorie. Studenten met een nationaliteit in een land buiten de EU én buiten de EER zitten vervat in de categorie 'Niet EU of EER'.
3. Op het tabblad met naam 'V3' worden deze gegevens verder opgesplitst per nationaliteit. Omdat het hebben van een studietoelage als een gevoelig gegeven wordt beschouwd, worden groepen kleiner dan 5 vervangen door (*) om de privacy van de studenten te beschermen.
4. Op het tabblad met naam 'V4' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van alle inschrijvingen van niet-Belgen, opgesplitst naar of die studenten een studietoelage ontvingen. In 2021-2022 waren bijvoorbeeld 37.002 studenten ingeschreven in Vlaanderen zonder de Belgische nationaliteit. Daarvan kwamen er 13% in aanmerking voor een studietoelage. Er kunnen nog geen gegevens worden getoond voor academiejaar 2022-2023 omdat de gegevens m.b.t. studietoelagen pas worden toegevoegd aan de databank hoger onderwijs wanneer het academiejaar volledig gevalideerd is.
5. Op het tabblad met naam 'V5' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het totaalbedrag aan uitbetaalde studietoelagen. Vanaf 2019-2020 ontvangen alle studenten die in aanmerking komen voor een studietoelage in het hoger onderwijs, ook nog een participatietoelage van 50 euro (deze wordt jaarlijks geïndexeerd). Deze toeslag is inbegrepen in de opgenomen totaalbedragen.
6. Op het tabblad met naam 'V6' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het overzicht volgens de verschillende financieringstypes.
7. Op het tabblad met naam 'V7' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het overzicht van het aandeel van studenten zonder de Belgische nationaliteit in het totaal aantal studenten met een studietoelage volgens financieringstype.
8. Op het tabblad met naam 'V8' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een antwoord op vraag 8. Om op die vraag te beantwoorden hebben we gekeken naar alle studenten die zich voor het eerst inschreven in het Hoger Onderwijs tussen 2011-2012 en 2019-2020. We nemen enkel studenten t.e.m. 2019-2020 mee omdat we de studenten minimum 3 jaar de tijd laten om hun diploma te behalen. Studenten die gestart zijn in 2019-2020 hebben dus 3 jaar de tijd om hun diploma te halen nl. tot en met academiejaar 2021-2022. Voor academiejaar 2022-2023 beschikken we zoals

hierboven vermeld nog niet over deze informatie. Voor deze groep studenten zijn we nagegaan of ze in hun schoolcarrière in het Hoger Onderwijs ooit een studietoelage hebben ontvangen en of ze een diploma hebben behaald. Dat hoeft dus niet noodzakelijk een bachelordiploma, maar kan ook een masterdiploma zijn. Veel buitenlandse studenten stromen immers in het Hoger Onderwijs in de master in en hebben hun bachelordiploma dus reeds buiten Vlaanderen behaald. Alle cijfers worden opgesplitst naar nationaliteit (Niet-Belg en Belg) zodat makkelijk vergeleken kan worden. Met het beleid dat ik voer met betrekking tot het verhogen van de studie-efficiëntie, verwacht ik binnen enkele jaren een verbetering in deze cijfers.

9. In het selectieve systeem van de studietoelagen in het hoger onderwijs, worden er (bijkomende) nationaliteitsvoorwaarden opgelegd aan studenten die niet over de Belgische nationaliteit beschikken. Meer informatie daarover op <https://studietoelagen.be/nationaliteit-belg-of-gelijkgesteld>.

Het aandeel studenten zonder de Belgische nationaliteit dat in aanmerking komt voor een studietoelage in het hoger onderwijs is en blijft dan ook laag ten opzichte van het totaal aantal studenten zonder de Belgische nationaliteit die zijn ingeschreven in het Vlaamse hoger onderwijs (rond de 12%). Bij studenten met de Belgische nationaliteit is dit aandeel veel groter (meer dan 25%).

BIJLAGE

Overzicht